

5.2 Erilaisille ihmisille on eri asiat tärkeitä muutoksessa

Muutoksessa on tärkeää tämä! Eiku muutoksessa on tärkeää tämä!

Ihmisille on erilaiset asiat tärkeitä. Se mikä sinulle on pikku juttu voi toiselle olla se tärkein asia, joka vie häntä eteenpäin elämässä. Ja se mitä sinä pidät tärkeimpänä, voi olla toisille mitätön pikkuseikka, johon ei oikeasti kannattaisi kiinnittää huomiota, eikä käyttää aikaa.

Erilaiset ihmiset – erilaiset tarpeet

Erilaisuus näkyy kaikessa, myös muutoksessa. Erilaiset ihmiset kohtaavat muutoksen eri tavoin ja tarvitsevat eri asioita muutoksessa. Esittelemme tässä 4 ihmistyyppiä, joiden avulla tulee konkreettisesti esiin se, että ihmiset todella ovat erilaisia.

- Luova ja idealisti Tomi
- Vaativa ja toimielias Aikku
- Eloisa ja optimisti Ritu
- Tässä vastuullinen ja lojaali Make

Tehdäänpä pikainen katsaus heidän maailmaansa.

Tomi – Luova ja idealistinen

Tomi on harkitseva ja pitkäntähtäimen vaikutukset huomioiva idealisti. Hän on ihmiset huomioiva arvojen mukaan elävä rento hiljaisen puoleinen mietiskelijä.

Tomia kuvaa: rento, rauhallinen, omissa oloissa, herkkä mahdollisuuksille, arvot, mielikuvitus, ei puhetta/paljon puhetta, sovitteleva, missio.

Tomin ajatuksia:

- *Maailmassa on niin paljon tehtävää!*
- *Oletko todella harkinnut mitä teet? Mieti seurauksia pitkällä tähtäimellä!*
- *Enkö kertonut asiasta?*
- *Etkö ymmärtänyt: se on näin helppo juttu, tällainen teoria...*
- *Kaikki mahdollisuudet on katsastettava, ennen päätöstä!*
- *En voi millään tänään päättää: ei aikatauluja, ei tarkkoja ohjeita, ei sääntöjä!*

Tomi muutoksessa: Tomille muutos on hyvä juttu. Muutoksen suunnitteluun tulee kuitenkin laittaa aikaa ja huomioida muutoksen pitkän tähtäimen vaikutukset. Tomin mielestä olisi hyvä käydä läpi kaikki skenaariot muutoksen vaikutuksista ja tehdä sen jälkeen suunnitelma, joka tuottaa kaikille arvoa tulevaisuudessa. Ja ehkä käydä sitten vielä kaikki mahdollisuudet vielä kerran läpi...

Tomi paineen alla: Tomi saattaa sortua ylianalysointiin ja hänestä saattaa tulla passiivinen ja arjen tehtävät saattavat jäädä kesken.

Tomi tarvitsee muutoksessa: Muutoksen pohdiskeluun omaa aikaa ja tilaa sekä mahdollisuuden vaikuttaa asioihin, jotka ovat vielä avoimena. Hän haluaa nähdä kokonaiskuvan muutoksesta ja pohtia sen vaikutuksia organisaatioon, Suomeen, Eurooppaan, universumiin...

Aikku – Vaativa ja toimelias

Aikku on aikaansaava ja nopea tempoinen nainen ja menee tuhlaamatta aikaa suoraan asiaan. Hänelle työ on tärkeää ja hän vaatii työskennellessään paljon itseltään ja muilta. Koska Aikku on tavoitteellinen, idearikas ja sanavalmis, ottaa hän helposti ohjat.

Aikkua kuvaa: suorapuheinen, nopeatempoinen, asiat tärkeitä, haastaa, sana hallussa, idearikas, tavoitteet ja toiminta.

Aikun ajatuksia:

- *Kyllä, minä voin johtaa, jos niin haluatte!*
- *Olen harkinnut tämän kaikista näkökulmista ja tämä on näin!*
- *Minun pitää, sinun pitää!*
- *Kaikki mitä tehdään, tehdään kunnolla loppuun!*
- *Isot linjat tärkeitä, älkää juuttuko tyhjän päiväisiin lillukan varsiin! Pitäkää iso kuva aina mielessä!*
- *Nopea päätös ja toimintaa!*
- *Ihmisillä tulee olla mielipide!*

Aikku muutoksessa: Aikku on aina valmiina muutokseen ja olettaa, että muutkin ovat jo kartoittaneet muutoksen mahdollisuudet. Hän on mielellään muutoksen eturintamassa ja mieluiten johtamassa sitä. Hän on jo ennen muita hahmotellut kokonais kuvan muutoksesta ja miten muutos vaikuttaa kokonaisuuteen: organisaation strategiaan, ihmisiin ja asioihin. Muutokset ovat aina hänelle investointeja tulevaisuuteen. Kun hän

luottaa muutoksen hyötyihin ja kun muutos lisää organisaatioon toiminatanopeutta ja tarkoittaa hänelle, tiimille ja organisaatiolle menestystä kilpailijoita paremmin, hän on mukana.

Aikku paineen alla: Aikku keskittyy muutoksessa siihen, mikä on hänen mielestään huonosti tai laadutonta, hyvien asioiden sijaan. Hän saattaa taistella esimiehiä, muutosta ja sen kannattajia vastaan, jos ei näe siinä tulevaisuutta. Paineen alla hän odottaa jokaisen pärjäävän omillaan. Häntä olisi hyvä tukea huomioimaan ja hyväksymään muiden tunteita sekä kehottaa olemaan kärsivällinen niitä kohtaan, joille muutoksen prosessointi on hitaampaa.

Aikku tarvitsee muutoksessa: Mahdollisuuden osallistua muutosprosessiin ja sen kehittämiseen. Aikku haluaa osallistua päätöksentekoprosessiin ja haluaa, että hänen mielipidettään kysytään.

Ritu – Eloisa ja optimistinen

Ritu haluaa nauttia jokaisesta elämänsä minuutista. Hän on toimelias ja puhelias ja tykkää työnteosta ihmisten kanssa. Ritun mielestä työtehtävät kyllä hoituvat, kun pidetään ihmisten hyvinvoinnista hyvää huolta.

Ritua kuvaa: nautinto, ihmiset tärkeitä, antelias, puhelias, huumori, tunteet, toimintaa – vaihtelua, innostavia haasteita, ei ristiriitoja, positiiviset kontaktit ja arvostus.

Ritun ajatuksia:

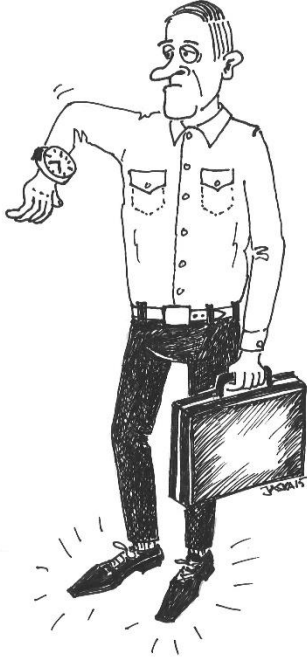
- *Kaikki ovat arvokkaita ja kaikkia pitää auttaa ja tukea!*
- *Mikään ei ole mustavalkoista: toisaalta asiat ovat näin ja toisaalta taas näin!*
- *Liian tarkat suunnitelmat rajoittavat ihmisen luovuutta!*
- *Kaikki asiat kiinnostavat ja kaikessa on mahdollisuus! Mitään ei voi jättää kokematta!*
- *Kyllä minä ehdin!*
- *Ilman muutosta ja kehitystä ihminen näivettyy!*
- *Työnteon lomassa on ehdottoman hyvä huvitella!*
- *Loista ja auta muita loistamaan!*

Ritu muutoksessa: Ritulle jokainen muutos on mahdollisuus. Hänelle muutos parhaimmillaan tuo hänen kaipaamaansa vaihtelua. Kun ympäristö on innostava ja kannustava, hän on mukana. Hän uskoo muutoksen onnistumiseen, kunhan vain ihmiset edistävät muutosta vahvuuksiensa avulla. Hän haluaa käyttää kykyään ehdottaa luovia ratkaisuja ja nähdä aivan uusia näkökulmia.

Ritu paineen alla: Muutoksen tuoman kovan paineen alla hänestä saattaa tulla ylisopeutuva ja hän voi ottaa asiat henkilökohtaisesti.

Ritu tarvitsee muutoksessa: Mahdollisuuden ilmaista tunteensa ja keskustella muutoksen vaikutuksesta itsen ja muihin sekä varmuuden, että ihmiset on huomioitu muutosta suunniteltaessa. Hän kaipaa yksityiskohtaista tietoa ja käytännön esimerkkejä siitä, mitä häneltä odotetaan. Muutosprosessin aikana on tärkeää, että hänestä ja muista ihmisistä välitetään ja tunnelma on harmoninen. Ja jos muutos lisää henkilöstön ja asiakkaiden hyvinvointia, hän on mukana.

Make – Vastuullinen ja lojaali

Makeille työ ja pysyminen aikataulussa on tärkeää, jos ei jopa tärkeintä. Työt Make hoitaa järjestelmällisesti ja suunnitellusti kaihtamatta rutiineja. Make arvostaa harkintaa, tarkkuutta ja loogisuutta.

Makea kuvaa: rauhallinen, yksityiskohdat tärkeitä, harkitsee, hillitty, oma sisäinen maailma, järjestelmällinen, suunnitelmallinen, työ ja ajan hallinta.

Maken ajatuksia:

- Ensin työ sitten huvi!
- Kaikkien on kannettava vastuu!
- Asiat tärkeitä! Yksi kerrallaan!
- Järkeile!
- Rutiinit! – Ei yllätyksiä kiitos!
- Hallitsen tunteeni.
- Jos asia on päätetty, se ON päätetty.
- AINA toisia saa odottaa!
- Kiire on priorisointiasia!
- Asioiden pitää mennä niin kuin on sovittu, mutta tietenkään ne eivät mene. Pessimismi on siis realismia.

Make muutoksessa: Make ei ryntää suin päin muutokseen, sillä se voi olla kohtalokasta. Työ on hyvin tärkeää Makeille, joten hän ei turhaan venettä keikuta. Vastuullisena kaverina hän tarvitsee paljon infoa muutoksen ympärille, ja kaiken, jokaisen pienen yksityiskohdan tulee olla ajateltu ja hyväksi havaittu, ennen kuin hän on valmis lähtemään mukaan muutokseen. Hän haluaa, että häneltä kysytään, mitä hän muutoksesta ajattelee ja millaisia ideoita hänellä on sen toteuttamiseen. Perusteluiksi hän hyväksyy selkeät faktat ja kun muutos on järkevä, hän on mukana ja saattaa muutoksen loppuun saakka.

Make paineen alla: Muutoksen tuoman kovan paineen alla Makesta voi tulla kriittinen ajankäytön, reiluuden, järjestyksen tai tehtävien suhteen. Ja usko muutoksen onnistumiseen on kovilla.

Make tarvitsee muutoksessa: Aikaa. Paljon yksityiskohtaista tietoa ja käytännön esimerkkejä hyvin onnistuneista samankaltaisista muutoksista. Loogiset perustelut muutokselle ja mahdollisuus kysyä miksi-kysymyksiä sekä tukea muutokseen liittyvän epätietoisuuden hyväksymiseen ja liiallisen murehtimisen välttämiseen.

Yhteenveto

Erilaisuus on muutoksessakin voimavara. Nämä kaikki esitellyt ovat tärkeitä muutoksen eri vaiheissa. Missä kohtaa muutosta ovat sinun vahvuutesi? Miten voisit tukea muita vahvuuksiesi avulla?

Erilaiset ihmiset kohtaavat muutoksen eri tavoin ja tarvitsevat eri asioita muutoksessa. Tunnista omat ja muiden vahvuudet ja hyödynnä niitä muutostilanteissa.

Lähteet:

Hahmot © Laura Elo / Cambiare, laura@cambiare.fi. Mukailtu mm. Jungin persoonallisuusteoriasta ja Taibi Kailerin Process Communication -mallista.